

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.415/2012/20. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. június 5. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos személy elleni erőszak büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2012. szeptember 7. napján kihirdetett 10.B.738/2010/52. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott terhére megállapított 9. rb. lopás büntetéből 1 rb. lopás büntetét a Btk. 316. § (1) bekezdés (2) bekezdés c) és d) pontja (6) bekezdés b) pontja helyett a Btk. 316. § (1) bekezdés (2) bekezdés c) és d) pontja (5) bekezdés b) pontja szerint minősíti / 6. tényállási pont /.

Az eljárás során a BRFK. II. Kerületi Rendőrkapitányságán - helyesen - T-1419/2009, illetve T-1424/2009. számon kezelt bűnjelekre vonatkozó rendelkezéseket hatályon kívül helyezi és ebben a körben az első fokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására utasítja.

A Budapesti II. Kerületi Rendőrkapitányság Érték és tárgyleletkezelés 3/09. letéti számon kezelt 322.000 (háromszázhuszonkettőezer) forint lefoglalását megszünteti, kiadni rendeli a vádlottnak, egyúttal azt a pénzmellékbüntetés, a bűnügyi költség és az eljárási illeték biztosítására visszatartja.

A vádlott a kártérítés összegét a magánfél részére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 (tizenöt) napon belül köteles megfizetni.

A polgári eljárási illeték összegét 3.780 (háromezer-hétszáznyolcvan) forintra mérsékli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban eltöltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék a 2012. szeptember 2.napján kelt 10.B.738/2010/52.számú ítéletével a vádlott bűnösségét hivatalos személy elleni erőszak bűntettében (Btk.229.§ (1), (3) bekezdés II. fordulat és (8) bekezdés II. fordulat), lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés bűntettében (Btk.263/A.§ (1) bekezdés a./ pont), testi sértés bűntettében (Btk.170.§ (1), (6) bekezdés) és 9 rb. lopás bűntettében (Btk.316.§ (1),(2) bekezdés c./ és d./ pont, (6) bekezdés b./ pont, 7 rb. Btk.316.§ (1), (2) bekezdés c./ és d./ pont, (5) bekezdés b./ pont, Btk.316.§ (1), (2) bekezdés c./ és d./ pont, (4) bekezdés b/1. pont) mondta ki.

Ezért a vádlottat mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 10 év fegyházbüntetésre, 100.000 Ft pénzmellékbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén 5.000 Ft-onként rendelte 1-1 nap szabadságvesztésre átváltoztatni, az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította a kiszabott szabadságvesztésbe.

A lefoglalt pisztolyt, pisztolytárat és töltényeket elkobozta, határozott a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál nyilvántartott, illetve a BRFK II. Kerületi Rendőrkapitányságán kezelt bűnjelekről. A magánfél polgári jogi igényét elbírálta, a vádlottat 630.000 Ft kártérítésre kötelezte, továbbá az állam részére 37.800 Ft le nem rótt eljárási illeték megfizetésére. Végül határozott a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a büntetés súlyosításáért, a vádlott és védője enyhítés érdekében fellebbeztek.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.575/2011/12. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. A fellebbviteli főügyészség relatív eljárási szabálysértésként róta fel az elmeorvos-szakértői vélemény, a fegyverszakértői és fizikus szakértői vélemények ismertetésének, illetve felolvasásának elmaradását. Ennek kiküszöbölése céljából tárgyalás tartását indítványozta.

Az ítélet indokolásának kisebb kiegészítésével a tényállást megalapozottnak, a vádlott cselekményeinek minősítését törvényesnek találta. Álláspontja szerint azonban a büntetési célok csak a szabadságvesztés lényeges súlyosításával érhetők el, miután a törvényszék a többszörös visszaeső vádlottal szemben nem alkalmazta a Btk.97.§ (1) bekezdését és a Btk.85.§ (2) bekezdését, amely szerint a büntetési tételt a felével fel kell emelni. Utalt arra is, hogy a tettenérésre tekintettel a beismerés és a kár egy részének megtérülése csak kisebb súllyal vehető figyelembe. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a

főbüntetés tartamának felemelésére, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú tárgyaláson a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője mindenben az átiratban foglaltak szerint szólalt fel és a vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetés lényeges súlyosítását indítványozta.

A védő felszólalásában hangsúlyozta, hogy a vádlott tudatában van az általa elkövetett cselekmények súlyával, a felelősségét elismerte. A vádlott terhére rótt bűncselekmények közül a védő a testi sértés büntettének minősítését vitatta, mert álláspontja szerint a sértettet ért lövés nem volt szándékos, legfeljebb a testi sértés gondatlan alakzata róható fel. A büntetés súlyosítása iránti ügyészi indítvánnyal szemben hangsúlyozta, hogy védence ugyan büntetett előéletű, de korábban erőszakos bűncselekményeket soha nem követett el. Hivatkozott továbbá a vádlott mindvégig együttműködő, megbánó magatartására is. Elsődlegesen a büntetés enyhítését, másodsorban az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az utolsó szó jogán a vádlott ismételten bocsánatot kért, továbbá kijelentette, hogy a sértettre valójában vétlen lövés történt.

A fellebbezések közül a védelmi perorvoslatok részben alaposak a következők szerint.

A Fővárosi Ítéltábla a fenti kétirányú perorvoslatok folytán bírálta felül a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárását. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének mindenben eleget téve beszerezte azokat a bizonyítékokat, amelyek az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bírtak. Ennek során egyes szakértői véleményeket elmulasztott a perrendnek megfelelően a bizonyítékok körébe vonni, ezen túlmentően azonban eljárását szabályszerűen folytatta le.

A Fővárosi Ítéltábla a relatív eljárási szabálysértések kiküszöbölése céljából tárgyalást tartott a Be.353.§ (1) és (2) bekezdése értelmében. A másodfokú tárgyaláson felolvasta az elmeorvos-szakértői véleményt, a fegyverszakértői és fizikus szakértői véleményeket. Ilyen módon a bizonyítékok köre a perrendnek megfelelően teljessé vált, azok értékelése, illetve egyes adatainak a tényállás körébe emelése megalapozott.

A Fővárosi Törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékokat gondosan értékelte, azokat egyenként és egymással is egybevetette. A bizonyítékok mérlegelésénél messzemenően figyelembe vette a vádlott védekezését, a kétségeket a 6. tényállási pont kivételével a javára szólóan értékelte.

A fentiek érvényesek a tényállás 1. pontjánál a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény esetére is, azonban a tényállás két ponton kisebb pontosítást igényel.

A vádlott menekülése érdekében nem rálőtt, hanem esés közben a közelébe érkező sértett felé célzás nélkül lőtt.

Ezen túlmenően az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint azt rögzíti a tényállásban a kivérzéses shockos állapot helyett, hogy a lövés következtében előállt jelentős térfogatú külső vérzés shocktalanítást tett szükségessé, s ez eredményezte a közvetett életveszélyes állapotot.

Az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy a vádlott védekezése szerinti véletlen lövést a fegyverszakértő kizárta és egyértelműen megállapította, hogy lövés leadásához az elsütőbillentyű meghúzása szükséges. Ebből következően a vádlott szándékos lövést adott le a sértett felé. Az elsőfokú bíróság messzemenően a javára szólóan nem élet elleni, hanem csupán testi épség elleni bűncselekményt rótt fel, az esetőlegesen szándékkal elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntette helyett gondatlan magatartás nem jöhet szóba.

A 6. tényállási pontnál az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a lopással okozott kár meghaladta a 2.000.000 Ft-ot. A vádlott egyetértett a sértett 2-től eltulajdonított tárgyak felsorolásával, de vitatta az elvitt laptop értékét.

Az elsőfokú bíróság a kárértéket 1.sz. tanú vallomása és a sértett 3. sértett által csatolt, a laptop vásárlási számlája alapján határozta meg.

A kérdéses számlán szereplő 4.534, 95 svájci frank forint ellenértékét az elsőfokú bíróság nem állapította meg. Az ítélet tábla beszerezte a 2009. szeptember 25. napi árfolyamot, amely szerint a svájci frank középárfolyama 179,210 Ft volt. Ennek számításával a csatolt számla ellenértéke 812.708 Ft-nak felel meg. A tanú vallomásában összesen 2.500.000 Ft kárt jelölt meg, amelyből a laptop értékét másfél millió Ft-ban jelölte meg. Az előzőekben számítottak szerint a laptop értéke csaknem a felére csökkent.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélet tábla a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján a tényállás 6. pontját a következők szerint helyesbíti.

A lopással okozott kár meghaladta az 1 millió Ft-ot, de a 2 millió Ft-ot nem érte el.

A tényállás 8. pontját kiegészíti a következőkkel: A sértett neve helyesen A vádlott a tárgyaláson a károkozást és annak összegét elismerte. (27. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal)

Kiegészíti továbbá azzal, hogy a magánfél 630.000 Ft kár megtérítése iránt polgári jogi igényt terjesztett elő. (27. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal.)

Mindezeket az ítélet indokolása ugyan tartalmazza a 19. oldalon, azonban a fenti körülményeket a tényállásban is rögzíteni kell, mert azok kihatással vannak az ítélet rendelkező részére.

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel a tényállás már minden tekintetben mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében foglalt megalapozatlansági hibáktól, ezáltal a másodfokú eljárásban irányadó volt.

A Fővárosi Törvényszék az irányadó tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a 6. tényállási pont kivételével a cselekmények jogi minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi szabályoknak.

A tényállások közül kiemelendő az 1. pont, melyben három bűncselekményt valósított meg a vádlott. Ezek közül a lőfegyverrel és lőszerral visszaélés tekintetében helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság az annak tartására vonatkozó jogszabály vádlott általi megszegésére (elsőfokú ítélet 7. oldal 2. bekezdés).

Ugyancsak helyes a hivatalos személy elleni erőszak minősített eseténél az 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdésének felhívása (20. oldal 2. bekezdés) a cselekmény jogi értékelésénél. Ezt csupán azzal egészítette ki a másodfokú bíróság, hogy az előbbi törvényhely (4) bekezdése, valamint a 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján a szolgálatban lévő a sértett rendőr őrnagy jogszerű intézkedés keretében járt el az igazoltatást megtagadó, az elől menekülő vádlottal szemben. A személyazonosság megállapításának sikertelensége, az igazoltatás megtagadása esetén ugyanis az ilyen személy előállítására kerülhet sor. Ugyanez vonatkozik a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személlyel szembeni intézkedés megtételére is [33. § (2) bekezdés b) pont]. Márpedig a sértettet az előbbiek szerinti intézkedés során érte a vádlott támadása.

Lényegében a 15. számú Irányelv szempontjainak figyelembe vételével zárta ki az elsőfokú bíróság az emberölés megállapíthatóságát az 1. pontban. Az Irányelv I/2/A. pontja a tárgyi tényezők körében, azon belül a b) pontban rögzíti, hogy *„a nem irányzott, ismétlés nélkül leadott, kapkodva, vaktában... végrehajtott ütés, szúrás stb. (jelen esetben lövés) önmagában rendszerint testi sértés okozására irányuló szándékra utal”*. A c) pont szerint a sérülés helyéből lehet *„következtetést levonni arra nézve, hogy az elkövető ölésre, avagy testi sértésre irányuló szándékkal cselekedett-e”*.

A másodfokú bíróság által pontosított tényállás szerint a lövés célzás nélküli volt, mely a sértettet olyan test-tájékon érte, ahol köznap értelemben nincsenek életfontosságú szervek. Erre is figyelemmel valóban nem volt következtetési alap a vádlott élet kioltására irányuló szándékára, testi épséget sértő cselekményének minősítése ezért helytálló [Btk. 170. § (1), (6) bekezdés első fordulat].

A 6. pontban 2.sz. sértett sérelmére az okozott kár összege a 200.000 Ft-ot meghaladja, de a 2 millió Ft-ot nem éri el. A másodfokú bíróság által helyesbített tényállás folytán a vagyon elleni bűncselekmény jogi minősítése módosul, jelentős érték helyett nagyobb értékre üzletszerűen és dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntetetté. Ennek megfelelően az ítéltábla a cselekményt a Btk.316.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c./ és d./ pont, (5) bekezdés b./ pontban írt lopás büntetteként értékelte.

A büntetés kiszabása során a Fővárosi Törvényszék részben hiányosan, részben tévesen vette számba az enyhítő és súlyosító körülményeket. A vádlott terhére szóló tényezők közül az ítéltábla a vádlott többszörös visszaeső voltát mellőzte, mert ez a minősége a Btk.97.§ (1) bekezdése értelmében a büntetési tétel felső határának felével történő emelését írja elő. Ezért ugyanennek súlyosító körülménykénti értékelése kétszeres értékelést jelentene. Ezen túli büntetettséget és részben különös visszaeső voltát a törvényszék helyesen írta a vádlott terhére.

Az enyhítő körülmények között a vádlott beismerését és a kár részbeni megtérülését a törvényszék helytállóan értékelte. A vádlott elfogását megelőző napokban elkövetett bűncselekmények tekintetében ezeknek az enyhítő hatását a tettenérés nem csökkenti. A vádlott egyes részletekre feltáró jellegű beismerő vallomást tett és a jelentős időmúlás sem hagyható figyelmen kívül.

A Fellebbviteli Főügyészség alappal kifogásolta a többszörös visszaesővel alkalmazandó bünteteskiszabási elv felhívásának elmulasztását és a halmazati szabály tartalmának téves idézését. Helyesen a Btk.85.§ (3) bekezdése szerint az adott esetben a legsúlyosabb büntetési tétel felső határát a felével fel kell emelni és nem csupán emelhető, ahogyan arra a törvényszék hivatkozott. Ennek eredményeként a Btk.85.§ (3) bekezdése és a Btk.97.§ (1) bekezdése szerint egyaránt a vádlottal szemben alkalmazandó büntetési tétel 5-15 évig terjedő szabadságvesztés.

A Fővárosi Ítéltábla a büntetés kiszabására vonatkozó törvényi előírások mellett valamennyi enyhítő és súlyosító körülmény figyelembevételével sem látott kellő indokot a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítására.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a főbüntetesként meghatározott 10 év fegyházbüntetés semmiképpen nem tekinthető eltúlzottan enyhének. Ez a szabadságvesztés kellően igazodik az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához, a vádlott társadalomra veszélyességéhez és alkalmas a büntetés céljának elérésére. Ennek értelmében a főbüntetés súlyosítását nem látta indokoltnak.

A mellékbüntetésként megállapított közügyektől eltiltás arányos a szabadságvesztés tartamával, annak alapja azonban az elkövetéskori szabályok szerint helyesen a Btk. 53-55.§-a.

Ugyancsak törvényes a pénzmellékbüntetés és annak átváltoztatására vonatkozó rendelkezés is.

A büntetés enyhítése szóba sem kerülhetett, az ezt célzó védelmi perorvoslat indokai nem voltak elfogadhatóak.

Tévedett ellenben az elsőfokú bíróság a bűnjelekkel kapcsolatos döntésénél, amikor a BRFK II. Kerületi Rendőrkapitányság T-1429/2009 - helyesen T-1419/2009 -, illetve T-1424/2009. számon kezelt tárgyak sorsáról határozott.

A rendőrségen kezelt bűnjelek nem kerültek a bíróságra, azok sorsára ellentmondó adatok állnak rendelkezésre. 4.sz. sértett 2010. március 30. napján bűnjelként lefoglalt ékszereket vett át a rendőrségen, de azok sorszáma nem vethető össze a rendőrségi bűnjeljegyzékkel. Nem állapítható meg, hogy mely tárgyakat vette át, az azonosításuk a jegyzőkönyv alapján nem végezhető el. Emellett a tárgyaláson azt adta elő az eltulajdonított tárgyakkal kapcsolatban, hogy „az került meg, amit a nyomozás során a rendőrség visszaadott, a határozatban pontosan benne van”. A nyomozati iratok 489. oldalán azonban a „2009. szeptember 25-én lefoglalt”, majd csupán sorszámok felsorolásával jelzett értékek lefoglalásának megszüntetése és kiadása szerepel. Ezek a sorszámok nem vethetők össze a bűnjeljegyzék adataival.

A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának bűnjelkezelője arról nyilatkozott, hogy az ügyben bűnjeleket nem vettek át, de ellentétes adatok állnak rendelkezésre a lefoglalt tárgyak meglétéről és tárolási helyéről is. A nyomozati iratok 525. oldalán szereplő, a Budapesti II. Kerületi Rendőrkapitányság T1424/09. számú bűnjeljegyzékben szereplő ékszerek tárolási helye nem a II. Kerületi, hanem a III. Kerületi Rendőrkapitányság, ahogyan arról az ítéltábla rövid úton történt tudakozódása folytán értesült. Végül megkeresésre a III. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztály közölte, miszerint a lefoglalt tárgyak közül egyesek a bűnjelkamrában találhatóak, számos bűnjel holléte nem tisztázott, a maradványiratok rendezetlenek, hiányosak.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróságnak a II. Kerületi Rendőrkapitányság bűnjeljegyzékeiben szereplő tárgyak lefoglalásának megszüntetésére és kiadására vonatkozó rendelkezései megalapozatlanok.

Ezzel kapcsolatban olyan terjedelmű bizonyítás felvétele szükséges a tárgyak meglétének felderítése, a még lefoglalt bűnjelek azonosítása és sorsuk megítélése körében, amely bizonyítás az ügy érdemi befejezését jelentősen hátráltatná.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a törvényszék bűnjelekre vonatkozó határozatát a jelzett körben a Be.376.§-a értelmében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ezzel kapcsolatban különleges eljárás lefolytatására utasította. (Be.571.§)

Ugyanakkor a Fővárosi Törvényszék elmulasztott rendelkezni a Budapesti II. Kerületi Rendőrkapitányság Érték és Tárgyletét kezelés 3/09. letéti számán kezelt

összegről, amelyet elfogásakor a vádlottól foglaltak le. Ez a letét sem került át bírósági letétbe, azonban a lefoglalás körülményei tisztázottak, feltalálási helye egyértelmű. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Be.155.§ (2) bekezdése alapján a lefoglalt pénzt a vádlottnak rendelte kiadni, azonban a Be.157.§ (1) bekezdése szerint egyidejűleg annak visszatartásáról határozott.

A Fővárosi Törvényszék a polgári jogi igény elbírálásánál a kártérítés megfizetésére nem szabott határidőt, ezt az ítéltábla pótolta.

A le nem rótt eljárási illeték összege tekintetében tévedett a törvényszék. A vádlott a tárgyaláson elismerte a kár okozását és annak összegét - 22. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal -, ezért javára mérsékelt illeték határozható meg. A 1990. évi XCIII. Tv. 58.§ (1) bekezdés c./ pontja, illetve a (6) bekezdése szerint az illeték a peres eljárás illetékének 10 %-a, ha az alperes - vádlott - a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri. A mérsékelt illeték megállapítása tehát nem függ a kötelezett fizetési hajlandóságától, ahogyan arra a törvényszék hivatkozott. Ezért az ítéltábla a le nem rótt eljárási illeték összegét 10%-ra, azaz 3780 Ft-ra mérsékelte.

Az ítélet fentiek szerinti részbeni megváltoztatása a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Az elsőfokú ítélet további rendelkezései törvényesek, azokat az ítéltábla a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes letartóztatásban töltött idő további beszámítása a Btk.99.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2013. év június hó 5. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Dr. Révész Tamásné s.k.
előadó bíró

Dr. Fatalin Judit s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 10.B.738/2010/52. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.415/2012/20. számú ítéletében foglalt változtatással 2013. június 5. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2013. év június hó 5. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző